

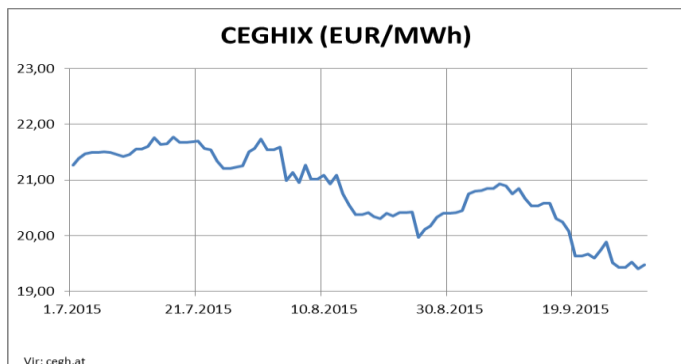
Geoplin uspešno širi svojo dejavnost

V tretjem četrtnju leta 2015 smo v Geoplinu nadaljevali s trženjem zemeljskega plina za prihodnje leto in z zaklepanjem cen skladno z zahtevami naših kupcev. Kupcem smo v okviru naše bilančne skupine omogočili ureditev vstopne točke za tekoče termalno leto. Nadaljevali smo s pripravo in izvajanjem projektov povečanja učinkovite rabe energije ter zagotavljanja prihrankov energije pri odjemalcih. Nadaljevali smo projekt vpeljave spletne aplikacije za podporo poslovanja z odjemalci.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Indeks cene zemeljskega plina na borzi CEGH v Avstriji se je v tretjem četrtnju gibal med 19,406 EUR/MWh in 21,770 EUR/MWh. Sprotna cena zemeljskega plina je skoraj do sredine avgusta vztrajala na relativno visokih ravneh, in sicer okrog 21 EUR/MWh. Razlika v ceni poletnih in zimskih produktov, ki v veliki meri določa dinamiko uporabe skladišč, je bila v letošnjem letu relativno nizka. V pričakovanju nižjih cen se je večina trgovcev odločila za zakasnitev polnjenja skladiščnih zmogljivosti in posledično se je znatnejši padec cen zgodil šele sredi septembra, ko je dnevna cena padla na vrednost 19,634 EUR/MWh. Na raven cen v Avstriji je vplivala tudi odločitev Ukrajine, da poveča uvoz zemeljskega plina iz Slovaške za 41 %, medtem ko je uvoz iz Rusije ustavila že julija. Ukrajinski Naftogaz je zato pospešeno polnil skladišča, da bi do zime dosegel načrtovane ravni zemeljskega plina v skladiščih.

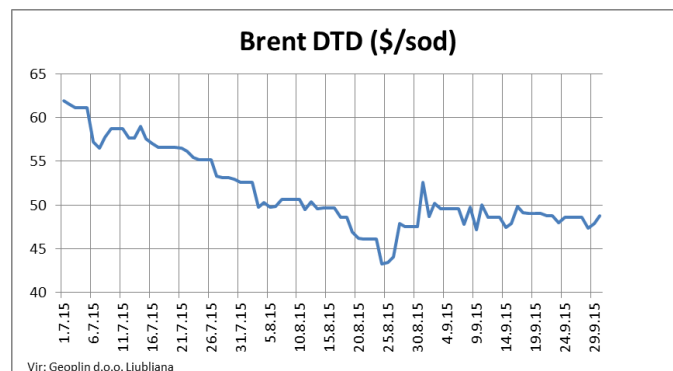
Gazprom je na septembrski dražbi zemeljskega plina za obdobje od 1. 10. 2015 do 31. 3. 2016 prodal 1 mrd Sm³ zemeljskega plina od skupno 3 mrd Sm³ ponujenih. Dražbe se je udeležilo 15 dražiteljev, cena pa je bila v skladu s tedanjimi terminskimi cenami na nemških plinskih vozliščih.

Cene dolgoročnejših produktov in tudi sprotne cene so trenutno dosegle najnižje ravni v obdobju od začetka leta 2015 in bodo na teh nivojih verjetno vztrajale do prihoda zime oziroma do konkretnejše spremembe vplivnih faktorjev (cena nafte, valutna razmerja). Vrednost produkta CAL 16 je v tretjem četrtnju padla za 12,5 % (z 22,3 EUR/MWh na 19,5 EUR/MWh).

Borzno gibanje cen nafte

Cene severnomorske nafte Brent so se v tretjem četrtnju gibale od 42,69 USD do 62,01 USD za sod, medtem ko je sod severnoameriške surove nafte WTI padel celo na 37 USD, kar je najnižja raven po marcu 2009, ko je svetovna finančna kriza dosegla vrhunec. Gonilo dogajanja na področju trgovanja s surovo nafto je vezano na proizvodnjo nafte in na ravni zalog, ki so v ZDA 14 % nad petletnim povprečjem in znašajo približno 50 milijonov sodov. V ZDA je bilo v septembru delujočih le še dobrih 800 naftnih ploščadi, torej 60 % manj kot pred letom dni. Padec cene nafte ima na ameriški naftni sektor večji vpliv, kot so sprva napovedovali analitiki, zato je tudi Ameriška agencija za energijo (EIA) spremenila svoje napovedi glede proizvodnje nafte. Napoved so za letos znižali za poldrugi odstotek, na 9,22 milijona sodov na dan, medtem ko za prihodnje leto napovedujejo upad produkcije na 8,82 milijona sodov na dan. Čeprav so napovedi nižje, bo letošnja produkcija nafte največja po letu 1972.

Velika ponudba in zaloge nafte vplivajo na zniževanje cen. OPEC je v juliju načrpal kar 31,79 milijona sodov na dan, kar je največ v zadnjih treh letih. Posebej se krepi črpanje v Iraku, ki znaša že dobre štiri milijone sodov na dan in po količini črpanja med članicami združenja tesno sledi Savdski Arabiji. Črpanje nafte se po odpravi mednarodnih sankcij krepi tudi v Iranu. Trenutno Iran načrpa 2,9 milijona sodov na dan, kar je največ v zadnjih

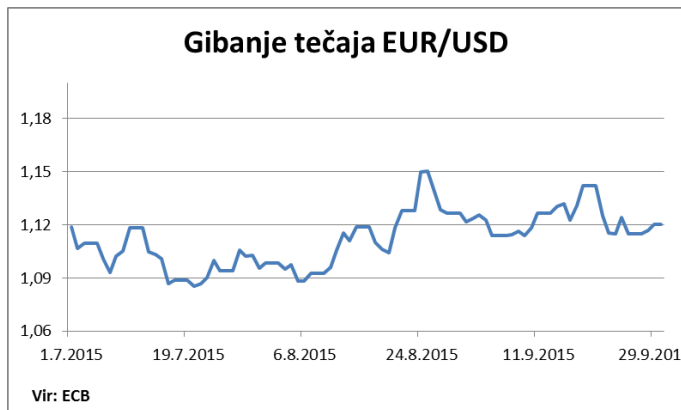
treh letih. Analitiki pa ocenjujejo, da bi lahko v nekaj mesecih načrpal že 3,6 milijona sodov. Na trgu je ogromen presežek nafte, ki je v drugem četrtletju letos znašal kar tri milijone sodov na dan, kar je največ v zadnjih 17 letih. Glede na pričakovano rast porabe bi se utegnila ta številka spustiti do dolgoročnega povprečja šele globoko v prihodnjem letu.

Tečaj EUR/USD

Gibanje tečaja EUR/USD v obdobju tretjega četrtletja leta 2015 je zaznamovalo poglobljanje dolžniške krize Grčije, ki je konec junija izvedla referendum o sprejemu pogojev, ki so jih Grčiji naložili upniki. Grčija je na referendumu z 61 % glasov proti zavrnila ponujene pogoje, kar se je odrazilo v negotovosti na evrskem področju in posledično padcu vrednosti evra v primerjavi z ostalimi valutami. Dolg Grčije znaša 177 % bruto domačega proizvoda in obstaja velika verjetnost, da bodo banke del tega dolga prisiljene odpisati.

Na gibanje tečaja evra je vplivala tudi politika Evropske centralne banke (ECB), ki je vključevala nespremenjene rekordno nizke obrestne mere in politiko kvantitativnega sproščanja. Po drugi strani pa so dvig vrednosti ameriškega dolarja povzročili predvsem nadpovprečni rezultati ameriškega gospodarstva in napovedi Ameriške centralne banke (FED) o dvigu obrestnih mer že do konca leta 2015. Septembrsko zasedanje FED v nasprotju s pričakovanji sicer ni prineslo spremembe politike obrestnih mer, napovedali pa so dvig obrestnih mer na prihodnjih zasedanjih.

Tečaj EUR/USD se je v tretjem četrtletju gibal med 1,0833 in 1,1582 in je v opazovanem obdobju zrasel za 0,98 %.

Trg utekočinjenega zemeljskega plina (UZP)

Zaradi nižje gospodarske rasti v letošnjem letu je bilo zaznati šibkejšo povpraševanje po zemeljskem plinu na področju Severne Azije, na področju Indije pa se je povpraševanje po UZP povečalo. Tudi v latinski Ameriki se je povpraševanje po UZP povečalo zaradi uporabe zemeljskega plina pri proizvodnji električne energije.

Proizvodnja plina iz skrilavcev se je v preteklih dvanajstih mesecih še vedno povečevala, kar ustvarja pogoje za prodajo presežkov. V letu 2016 je tako predviden prvi izvoz UZP iz ZDA, ki bo prinesel povečanje likvidnosti trgov, konkurenco in fleksibilnejšo dobavo.

Za trg zemeljskega plina v Evropi je ključno, da se z diverzifikacijo nabavnih virov zagotovita zanesljivost in konkurenčnost dobave, saj je Evropa glede na negativne izkušnje iz preteklosti zelo odvisna predvsem od dobav iz Rusije in Norveške.

Nekatere države, med njimi Japonska, so v svojih energetske politikah že predvidele prehod na okoljsko sprejemljivejšo tehnologije, ki bodo osnovane tudi na uporabi zemeljskega plina. To bo dodatno vplivalo tudi na razvoj trga UZP v prihodnosti.

Energetske storitve

Storitve, povezane z učinkovito rabo energije (URE), pomenijo za Geoplin priložnost za vzpostavitev pomembnega področja nadaljnega poslovanja. V teh storitvah smo v Geoplinu prepoznali priložnost za izboljšanje konkurenčnosti kupcev ter razvoj dolgoročnega partnerstva.

Osnova za ustrezno določitev možnih ukrepov URE je izdelava razširjenega oziroma usmerjenega energetskega pregleda. V njem identificiramo največje porabnike energije, prepoznamo energetske neoptimalne procese in definiramo možne prihranke. Naslednja aktivnost je priprava projektne naloge za izbrani ukrep. Sledi izvedba ukrepa, zagon postrojenja in začetek zagotavljanja prihrankov.

Z našimi kupci sodelujemo v vseh opisanih fazah. Poleg tega ponujamo financiranje projektov, in sicer preko klasičnega financiranja ali pogodbenišтва. Slednje končnemu uporabniku energije omogoča znižanje stroškov za energijo brez lastnih vložkov. Sodelovanje s končnim kupcem poteka transparentno in temelji na dejansko doseženih prihrankih.

Pričakujemo, da se bo v prihodnje največ vlagalo v projekte posodobitve in obnove zastarele razsvetljave v industrijskih objektih, kjer so prihranki največji in vračilne dobe najkrajše. Drugi pomemben segment je izraba odpadne toplote v industrijskih procesih, kjer so prihranki prav tako lahko zelo veliki. Poleg tega bomo individualno pripravljali projekte posodabljanja energetske postrojenja, kjer pa so postopki projektiranja in odločanja daljši. Geoplin bo v največji možni meri spodbujal ukrepe, ki bodo zagotavljali največje možne prihranke.

Novice

Operater prenosnega sistema, družba Plinovodi d.o.o., je s 1. 10. 2015 vzpostavil virtualno trgovalno točko (VTT). Operater z vzpostavitvijo VTT omogoča storitve izvedbe

transakcij z zemeljskim plinom in oglasne deske. Storitve VTT lahko koristi le član VTT na podlagi sklenjene pogodbe o članstvu v virtualni točki. Storitve VTT so plačljive po objavljenem ceniku na spletni strani systemskega operaterja. Plača se letni strošek registracije in strošek za posamezno transakcijo na VTT.

Projekt Turški tok, katerega trasa bo obšla ozemlje Ukrajine, naj bi po novih navedbah Gazproma imel le polovično zmogljivost od prvotno načrtovane. To pomeni, da bo zmogljivost plinovoda namesto 63 milijard kubičnih metrov omogočala transport 32 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina na leto.

Na plinskem forumu v Sankt Petersburgu je Aleksej Miller dejal, da naj bi bila posodobitev severnega plinovoda – projekt Severni tok 2 dokončana v letu 2019. Letno zmogljivost plinovoda ocenjujejo na 55 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrila morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivih ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.